ફક્ત ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીઓ માટે જ નીચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક જ પૃષ્ઠ, પત્રક - A તથા પત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા (ઓછા-વત્તા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૨ માર્ચ, ૨૦૧૪ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પૂછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૩ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪ સમય : બપોરે ૨ થી ૫ કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ (તારીખ / મહિનો / વર્ષ)

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ ....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી ....

નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી કરાવી લે.

૨. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.

૩. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ.

૪. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

૫. **પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.**

૬. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.

૭. **પરીક્ષાખંડની બહાર** કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.

૮. **પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન** કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	
વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	
વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૫)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૩)	
	૧૪ (૬)	
વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)		

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં . . . .

ચેકર - નામ

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનો રાજમાર્ગ' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૬]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. વચ. ગ. પ્ર. ૪૮ પ્રમાણે ચાર પ્રકારના કુસંગી :

(૧) ☐ કુંડા પંથી (૨) ☐ શૈવ પંથી

(૩) ☐ શુદ્ધ વેદાન્તી (૪) ☐ નાસ્તિક

૨. સ્વામીશ્રીએ સંપ રાખવા માટે બતાવેલા ઉપાયો :

(૧) ☐ સ્વભાવ મૂકવા (૨) ☐ ઘસારો વેઠવો

(૩) ☐ ખમવું (૪) ☐ મનનું મૂકવું

૩. સત્પુરુષનો દૃઢ પ્રસંગ કેવી રીતે કરવો તે દર્શાવતાં દૃષ્ટાંતો :

(૧) ☐ તેલ-પાણી (૨) ☐ દૂધ-સાકર

(૩) ☐ કાથીના વળ (૪) ☐ માળાના મણકા

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. જનકરાજાની સમજણ જેવી સમજણ હોય તો પણ શું ન કરવું ?

☞ **આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના**

ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

૨. સંપના અભાવે આવતી અનેક પ્રકારની મુશ્કેલીઓને આ પુસ્તકના લેખક કયા-કયા ત્રણ ઉદાહરણથી સમજાવે છે ?

૩. ભગવાન અને સંતમાં મનુષ્યભાવ આવે તેમાં શેનો ફાળો ઘણો મોટો છે ?

૪. પૂનમના ચંદ્ર જેવો થયો હોય તો પણ ભગવદીના દોષે કરીને કેવો થઈ જાય છે ?

૫. શ્રવણભક્તિ એટલે શું ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]

ઉદાહરણ :- ''ટેલ-ચાકરી કરવી તે પણ ભક્તિ છે.''

ઉત્તર :- ભક્તિનું તાત્પર્ય અને તેના પ્રકારો

૧. ''વૈરાગ્ય વગર જગતનું પ્રધાનપણું ન મટે ને ભગવાનમાં પ્રીતિ ન થાય.''

....

૨. ''સત્સંગમાં આપણે સ્વભાવ મૂકવા જ આવ્યા છીએ. સત્સંગમાં આવ્યા પછી સ્વભાવ ઘસાયા નહિ, તો સત્સંગ કર્યો જ નથી.''

૩. ''તેઓ પોતે જ સુખના સાગર અને સુખમાત્રના મૂળ કારણ એવા ભગવાન છે. તેમને જીવો પાસેથી શી અપેક્ષા હોય ?''

૪. '' ગુણાતીત સત્પુરુષ ઉત્તમ સાધનાના માર્ગદર્શક, શિક્ષક અને સહાયક પણ છે.''

૫. ''આ જન્મે એકાંતિક થવાનો હોય તેને ઊતરતાનો સંગ થાય તો સો જન્મ ધરવા પડે.''

પ્ર. ૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. [૪]

ઉદાહરણ :- ધર્મ

ઉત્તર :- ૧. ધર્મનું તાત્પર્ય ૨. ધર્મની આવશ્યકતા

૩. શ્રીજીમહારાજનો ધર્મ પાળવા માટે આગ્રહપૂર્વક આદેશ ૪. ધર્મ દૃઢ કરવાના ઉપાયો

૧. પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ

....

....

....

....

૨. આત્મનિષ્ઠા (બ્રહ્મરૂપપણાની સ્થિતિની આવશ્યકતા)

પ્ર. ૫ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં) [૧૦]

૧. સંકલ્પ નિષ્ઠામાં સાતત્ય **અથવા**

૨. દાસભાવે ભક્તિ કરવાથી લાભ અને દાસત્વભક્તિવાળાનાં લક્ષણો

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

૩. જગતના પંચવિષયોનું સુખ અંતે મહા દુઃખનું કારણ **અથવા**

૪. કયા સંકલ્પોની નિષ્ઠા કરવી ?

પ્ર. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. સત્પુરુષનો પ્રસંગ એટલે કર્મ, વચન અને મનથી સંગ

૨. નિર્દોષભાવ (દિવ્યભાવ) વગર ખોટ

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૨ : 'અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી - ભાગ - ૧ અને ૨' - નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. નિર્ભીક અને સ્પષ્ટવક્તા સ્વામીશ્રી ('વરતાલ મંદિરનો પ્રારંભ' થી 'નિત્યાનંદ સ્વામીને સ્વામી વાતુ કરે છે.' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. આદર્શ જીવન શિલ્પી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ('રાધા ભક્તને દિવ્ય દર્શન' થી 'સ્વામીશ્રી ઉપલેટામાં' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. શ્રીહરિના અનન્ય પ્રીતિપાત્ર સ્વામીશ્રી

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]

૧. અમદાવાદની સભામાં પુરુષોત્તમપણાની વાતું ૨. ઉપાસનામાં ગુડિયું ન વાળો - ગોપાળાનંદ સ્વામીનો પ્રશ્ન.
૩. મૂળજી ભક્તની ત્યાગી વૃત્તિ

( ) **પ્રસંગ - ૧ :** ....

....

....

....

....

પ્રસંગ - ૨ : ....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) [૧૨]

૧. સ્વામીશ્રીએ મહારાજને પૂછેલા પ્રશ્નો
૨. માણાવદર મંદિરમાં લાલજીની પ્રતિષ્ઠા
૩. જુદાં જુદાં ધામોના મુક્તો સ્વામીનાં દર્શને
૪. લાલાભાઈ ભાદર ઉતરે છે.
૫. હરજીવન દવેનું દીનપણું

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

મનન :- ....

....

....

....

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]

૧. ડાંગરાના રવાજી દરબાર ૨. કેરિયાના ભગુભાઈ

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૩ : 'સનાતન ધર્મ અભિગમ' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. પર સ્વરૂપને 'પર' શબ્દથી શા માટે સંબોધ્યું છે ?

....

....

૨. પંચવ્રત એટલે શું ?

૩. દારૂમાં કયા આઠ અવગુણ છે ?

૪. લંકામાં જાનકીજીની શોધ કરી રહેલા હનુમાનજીની રક્ષા કોણે કરી ?

૫. લક્ષ્મણજી ચૌદ વર્ષ સુધી શું ખાઈને કેવા રહ્યા હતા ?

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૬]

૧. બ્રહ્મસૂત્રની ટીકા લખતાં રામાનુજાચાર્યે કઈ રીતે પરમાત્માના સાકારપણાનું પ્રતિપાદન કર્યું છે ?

....

....

....

....

....

૨. ગ. અં. ૩૮માં અંતિમ શિખામણ આપતાં શ્રીજીમહારાજ શું કહે છે ?

૩. ગ. અં. ૨૪માં બ્રહ્મચર્ય પાલનમાં શ્રીજીમહારાજે લાલબત્તી ધરતાં શું કહ્યું છે ?

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એકનો મુદ્દાસર જવાબ લખો. (દસેક લીટીમાં) [૩]

૧. મોક્ષને અર્થે કર્મ ૨. મૂર્તિપૂજાના નિષેધકોનો ઈતિહાસ જણાવો.

( ) ....

પ્ર. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (પંદર થી વીસ લીટીમાં) [૬]

૧. અષ્ટ પ્રકારનું બ્રહ્મચર્ય ૨. માંસાહારની ત્રુટિઓ લખો.

( ) ....

અગત્યની નોંધ :-

ઉપરોક્ત પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

* * *

☞ **અગત્યની જાહેરાત** તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી **website - link** પરથી જૂનાં વર્ષોના પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

http://www.swaminarayan.org/satsangexams/pastpapers/index.htm